

Editor's note

The eighth volume of our journal contains works which are predominantly focused on funerary archaeology. Our intention was to provide readers with articles presenting different interpretative perspectives on mortuary practices and the contents of past burials. The choice of this theme is not accidental. Excavations of cemeteries and graves, as well as matters associated with burial rites, were an important part of archaeology from its very foundation as a scientific discipline. At the same time, for some periods and cultures, these sources were basic cognitive material which clearly indicates their importance. This applies largely to the Bronze Age and Early Iron Age, the periods to which most attention is devoted in this volume. The development of archaeology, and especially the growing need for interdisciplinary perspectives, led to major changes in our current understandings of the meaning and significance of funerary sources. Although we have not yet moved beyond the stage defined by the French thanatological school as 'multidisciplinary compilation of all knowledge on death' (L.-V. Thomas, *Tworzenie tanatologii*, [in:] *Wymiary śmierci*, ed. S. Rosiek, Gdańsk 2010), we believe that this is only a transitional phase. In our view the current phase represents an essential step for the future development of funerary archaeology and for acknowledging it as a serious academic sub-discipline. The present volume seeks to establish the goals and methods of this emerging discipline and it is the second work dedicated to this subject (after S. Czopek (ed.), *Hic mortui vivunt. Z badań nad archeologią funeralną*, Rzeszów 2012). Some articles included herewith are the result of 'Rzeszów Funerary Seminars'. Together, these represent another initiative implemented in the Rzeszów region intended to instigate a broad debate on various aspects of funerary archaeology.

Od Redakcji

Kolejny, ósmy już, tom naszego czasopisma zawiera prace, dla których podstawowym słowem kluczowym jest archeologia funeralna. Zamierzeniem redakcji było przedstawienie Czytelnikom artykułów podejmujących różne aspekty interpretacyjne archeologicznych źródeł grobowych (funeralnych). Wybór tej tematyki nie jest przypadkowy. Badania cmentarzysk i grobów oraz związane z nimi zagadnienia obrządku pogrzebowego były od początku wyodrębnienia archeologii jako dyscypliny naukowej ważną jej częścią. Dla niektórych okresów i kultur źródła te były zarazem podstawowym materiałem poznawczym, co jednoznacznie podkreśla ich rangę. Dotyczy to w dużej mierze epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, której poświęcamy tu najwięcej uwagi. Rozwój archeologii, a przede wszystkim coraz silniejsza potrzeba interdyscyplinarnej perspektywy interpretacyjnej, spowodowały, że w ostatnim czasie wyraźnie zmienia się narracja dotycząca znaczenia i możliwości poznawczych źródeł funeralnych. Wprawdzie nie wyszliśmy jeszcze poza ten etap, który francuska szkoła tanatologiczna określa „multidyscyplinarnym zestawieniem całej wiedzy o śmierci” (L.-V. Thomas, Tworzenie tanatologii, [w:] *Wymiary śmierci*, red. S. Rosiek, Gdańsk 2010), ale jest to stadium przejściowe. Wierzymy, że jest ono warunkiem koniecznym do wyodrębnienia archeologii funeralnej jako subdyscypliny naukowej. Poszukiwaniu właściwych jej celów i metod ma właśnie służyć prezentowany tom, będący drugim wydawnictwem podejmującym tę tematykę (po książce S. Czopek (red.), *Hic mortui vivunt. Z badań nad archeologią funeralną*, Rzeszów 2012). Część z zamieszczonych w nim artykułów stanowi pokłosie cyklicznych spotkań pod nazwą „Rzeszowskie Seminaria Funeralne”. Jest to kolejna inicjatywa, realizowana w środowisku rzeszowskim, mająca na celu podjęcie szerokiej dyskusji nad problematyką archeologii funeralnej.